

Obsah

Autoři	V	2.4.	Fyziologické účinky pohlavních hormonů	15
Obsah	VII	2.4.1.	Estrogeny	15
Zkratky	XIII	2.4.2.	Gestageny	16
Předmluva	XV	2.4.3.	Androgeny	16
		2.4.4.	Relaxin	16
		2.4.5.	Inhibin, aktivin a follistatin	17
1. Anatomie reprodukčních orgánů (<i>J. Hořejší</i>)	1	2.5.	Menstruační cyklus	17
1.1. Vývoj reprodukčních orgánů	1	2.5.1.	Ovariální cyklus	17
1.1.1. Vývoj vaječníku	1	2.5.2.	Děložní cyklus	18
1.1.2. Vývoj odvodných pohlavních cest	1	2.5.2.1.	Endometriální cyklus	18
1.1.3. Vývoj zevních pohlavních orgánů	1	2.5.2.2.	Myometriální cyklus	19
1.1.4. Vývoj prsů	2	2.5.2.3.	Cervikální cyklus	19
1.2. Klinická anatomie	2	2.5.3.	Vaginální cyklus	19
1.2.1. Vaječník (ovarium, oophoron)	2	2.6.	Regulace ovariální činnosti	19
1.2.2. Vejcovod (salpinx, tuba uterina Fallopii)	3	2.6.1.	Gonadoliberin	19
1.2.3. Děloha (uterus, metra)	3	2.6.2.	Prolaktin	20
1.2.4. Závěsný a podpurný aparát dělohy	5	2.6.3.	Gonadotropiny	20
1.2.5. Pochva (vagina, colpos)	5	2.6.4.	Katecholestrogeny	20
1.2.6. Močový měchýř (vesica urinaria, cystis)	7	3. Vyšetřovací metody (<i>J. Tošner, E. Čech</i>)	23	
1.2.7. Konečník (rectum, proctos)	7	3.1.	Obecné zásady	23
1.2.8. Pánevní peritoneum	8	3.2.	Gynekologické vyšetření	26
1.2.9. Zevní rodidla (vulva, cunnus, pudendum femininum externum)	8	3.2.1.	Celkové vyšetření	26
1.2.10. Pánevní dno	9	3.2.2.	Vyšetření břicha	26
1.2.11. Prs (mamma, mastos)	9	3.2.3.	Vyšetření zevních rodidel	27
		3.2.4.	Vyšetření vnitřních rodidel pochvou	27
		3.2.5.	Vnitřní vyšetření pohmatem	28
2. Fyziologie reprodukčních orgánů (<i>J. Živný</i>)	11	3.2.6.	Vyšetření cervikálního sekretu	29
2.1. Syntéza, metabolismus a mechanismus účinku hormonů	12	3.2.7.	Kolposkopie a cytologické vyšetření	29
2.1.1. Sekrece estrogenů	14	3.2.8.	Rektální vyšetření	29
2.1.2. Sekrece gestagenů	14	3.2.9.	Vyšetření prsů	29
2.1.3. Sekrece androgenů	14	3.2.10.	Hodnocení vyšetření	30
2.2. Mechanismus účinku pohlavních hormonů	14	3.2.11.	Gynekologické vyšetření v dětském věku	30
2.3. Metabolismus a vylučování pohlavních steroidů	15	3.3.	Mikrobiologická a imunologická vyšetření včetně MOP	30
		3.4.	Obecné laboratorní metody	30
		3.4.1.	Laboratorní diagnostika těhotenství	30

3.4.2.	Diagnóza neplodnosti a hormonální vyšetření	31	3.10.4.	Punkce	47
3.4.3.	Pohlavně přenosné choroby	31	3.10.5.	Probatorní laparotomie	48
3.4.4.	Předoperační a pooperační vyšetření ...	31	3.11.	Orgánová diagnostika	48
3.4.5.	Diabetes mellitus	32	3.11.1.	Zevní rodidla	48
3.4.6.	Diferenciální diagnostika pelviální	32	3.11.2.	Pochva	48
3.4.7.	Záněť	32	3.11.3.	Děložní hrdlo	49
3.4.8.	Koagulační poruchy	32	3.11.4.	Děložní tělo	49
3.4.9.	Sledování vlivu hormonální substituční terapie	33	3.11.5.	Vejcovody	49
3.4.10.	Nádorové markery	33	3.11.6.	Ovaria	49
3.4.11.	Ostatní speciální vyšetření	33	3.11.7.	Parametria	49
3.5.	Funkční testy	34	3.11.8.	Prsy	49
3.5.1.	Měření bazálních teplot	34	4.	Vrozené vývojové vady	
3.5.2.	Progesteronový test	34		<i>(J. Hořejší)</i>	51
3.5.3.	Estrogenový – estrogen-progesteronový test	34	4.1.	Určení pohlaví	51
3.5.4.	Gonadotropinový test	34	4.2.	Ageneze a dysgeneze gonád	51
3.5.5.	Klomifenový test	34	4.3.	Malformace intersexuální	52
3.5.6.	Luteinizační tyreotropní test (LH-RH test)	35	4.3.1.	Hermaphroditismus verus	52
3.5.7.	Metoklopramidový test	35	4.3.2.	Pseudohermaphroditismus femininus	52
3.5.8.	Thyroxin releasing hormone test (TRH test)	35	4.3.3.	Pseudohermaphroditismus masculinus	53
3.6.	Genetické vyšetření	35	4.4.	Poruchy vývoje paramezonefrických (Müllerových) vývodů a jejich derivátů	53
3.7.	Zobrazovací metody	35	4.4.1.	Poruchy průchodnosti – gynatrémie	53
3.7.1.	Rentgenové metody	35	4.4.2.	Aplasia uteri et vaginae	54
3.7.1.1.	Nativní snímek břicha	36	4.4.3.	Poruchy splyvání paramezonefrických (Müllerových) vývodů	54
3.7.1.2.	Rentgenové vyšetření hrudníku	36	4.4.4.	Kombinované poruchy vývoje Müllerových vývodů (syndrom incompletního zdvojení vnitřních rodidel)	55
3.7.1.3.	Rentgenové vyšetření skeletu	36	4.4.5.	Jiné vývojové vady dělohy	56
3.7.1.4.	Hodnocení množství kostní hmoty	36	4.5.	Sdružené vrozené vývojové vady	56
3.7.1.5.	Mamografie	36	4.5.1.	Odchylné vyústění močové trubice	56
3.7.1.6.	Hysterosalpingografie	38	4.5.2.	Malformace střeva	57
3.7.1.7.	Další rtg kontrastní metody	38	4.6.	Drobné anomálie rodidel	57
3.7.1.8.	Počítačová tomografie	39	5.	Endokrinní syndromy (P. Strnad) ..	59
3.7.2.	Magnetická rezonance	39	5.1.	Symptomatologie endokrinních syndromů	59
3.7.3.	Radionuklidová diagnostika	40	5.1.1.	Poruchy sexuálního vývoje	59
3.7.4.	Ultrazvuková diagnostika	41	5.1.2.	Poruchy plodnosti	59
3.7.4.1.	Ultrazvuková zobrazovací technika	41	5.1.3.	Poruchy menstruačního cyklu	59
3.7.4.2.	Dopplerovské vyšetřovací metody	43	5.1.4.	Atrofie reprodukčních orgánů	59
3.8.	Metody tenzometrické	44	5.1.5.	Extragenitální anomálie	59
3.8.1.	Kymoinсуface (pertubace)	45	5.1.6.	Jiné extragenitální projevy	60
3.8.2.	Urodynamická vyšetření	45	5.2.	Lokalizace endokrinních syndromů	60
3.9.	Endoskopické vyšetřovací metody	45	5.2.1.	Oblast hypotalamu	60
3.9.1.	Vaginoskopie	45	5.2.2.	Hypotalamické a suprahypotalamické syndromy	61
3.9.2.	Hysteroskopie	46	5.2.2.1.	Organické syndromy	61
3.9.3.	Tuboskopie (salpingoskopie, falloposkopie)	46	5.2.2.2.	Získané hypotalamické syndromy	61
3.9.4.	Laparoskopie	46	5.2.2.3.	Iatrogenní onemocnění hypotalamu	61
3.9.5.	Cystoskopie	46	5.2.2.4.	Suprahypotalamická amenorea	62
3.9.6.	Rektoskopie	46	5.2.2.5.	Funkční hypotalamické syndromy	62
3.9.7.	Kolonoskopie	47			
3.10.	Operační diagnostické metody	47			
3.10.1.	Sondáž	47			
3.10.2.	Excize	47			
3.10.3.	Probatorní kyretáž	47			

5.2.3.	Oblast hypofýzy (adenohypofýza, přední lalok hypofýzy)	65	8.	Ženské sexuální chování a jeho poruchy (J. Řezáčová)	89
5.2.3.1.	Organické syndromy	65	8.1.	Dětská sexualita	89
5.2.3.2.	Trofické a degenerativní syndromy	66	8.2.	Puberta	89
5.2.3.3.	Funkční poruchy hypofýzy	67	8.3.	Předmanželská sexualita	89
5.2.4.	Ovariální poruchy	67	8.4.	Manželská sexualita	90
5.2.5.	Poruchy hypotalamo-hypofýzo-ovariální interakce	68	8.5.	Poruchy sexuality u žen	91
6.	Poruchy menstruačního cyklu (J. Kraus, K. Citterbart)	69	8.5.1.	Slabá nebo žádná sexuální apetence (poruchy libida)	91
6.1.	Diagnostika poruch, klinický průběh, terapie	69	8.5.2.	Porucha orgasmu	91
6.1.1.	Klinické vyšetřovací metody	69	8.5.3.	Algopareunie	91
6.1.2.	Laboratorní vyšetřovací metody	69	8.5.4.	Vaginismus	92
6.2.	Menstruační dysfunkce	70	8.6.	Sexuální chování při menstruaci	92
6.2.1.	Poruchy rytmu menstruačního cyklu	70	8.7.	Sex v průběhu těhotenství a po porodu	92
6.2.2.	Amenorrhoea primaria	71	8.8.	Sex v postmenopauze	92
6.2.3.	Amenorrhoea secundaria	71	8.9.	Sex po gynekologických operacích	92
6.2.4.	Poruchy intenzity a délky menstruační	72	9.	Plánované rodičovství (Z. Rokyta) ..	93
6.3.	Nepravidelná děložní krvácení	72	9.1.	Ženská antikoncepce	93
6.4.	Premenstruační syndrom	73	9.1.1.	Přirozené metody regulace fertility	93
6.5.	Dysmenorrhoea	73	9.1.2.	Bariérová a chemická antikoncepce	94
7.	Dětská gynekologie (J. Hořejší)	75	9.1.3.	Nitroděložní antikoncepce	95
7.1.	Gynekologie dětského a adolescentního věku	75	9.1.4.	Hormonální antikoncepce	97
7.2.	Pohlavní dospívání dívky	75	9.1.4.1.	Typy kombinované orální antikoncepce	97
7.2.1.	Sekundární pohlavní znaky	75	9.1.4.2.	Indikace a kontraindikace hormonální antikoncepce	97
7.2.2.	Pubertální změny na rodidlech	76	9.1.4.3.	Příznivé účinky kombinované hormonální antikoncepce	97
7.2.3.	Tělesný růst	76	9.1.4.4.	Nepříznivé účinky kombinované hormonální antikoncepce	98
7.2.4.	Přehled pubertálního dospívání	76	9.1.4.5.	Progestinová hormonální antikoncepce	99
7.3.	Záněty rodidel	76	9.1.5.	Imunologická antikoncepce	99
7.3.1.	Vulvovaginitis	76	9.1.6.	Postkoitální antikoncepce	99
7.3.2.	Adnexitis (salpingoophoritis)	77	9.1.6.1.	Metody postkoitální antikoncepce	99
7.4.	Synechia vulvae infantum	78	9.2.	Mužská antikoncepce	100
7.5.	Krvácení z rodidel	79	9.2.1.	Metody supresivní	100
7.5.1.	Krvácení z rodidel v klidovém období	79	9.2.2.	Metody bariérové	100
7.5.2.	Krvácení z rodidel v období puberty a dospělosti	79	9.2.3.	Přirozená metoda regulace fertility	100
7.6.	Poruchy pohlavního dospívání	80	9.3.	Sterilizace	100
7.6.1.	Pubertas praecox	80	9.3.1.	Ženská sterilizace	100
7.6.2.	Retardace pohlavního dospívání	82	9.3.2.	Mužská sterilizace	101
7.7.	Nádory rodidel	83	9.4.	Interrupce	101
7.7.1.	Nádory pochvy	84	10.	Nepravidelné polohy vnitřních rodidel (K. Citterbart)	103
7.7.2.	Nádory vaječníku	84	10.1.	Změny polohy ve vertikálním směru	103
7.7.2.1.	Nepravé nádory vaječníku	84	10.1.1.	Descensus uteri	103
7.7.2.2.	Pravé nádory vaječníku	84	10.1.2.	Elevatio uteri	106
7.8.	Úrazy rodidel	86	10.2.	Změny polohy do stran	106
7.9.	Forenzí dětská gynekologie	86	10.3.	Změny děložní flexe	106
7.10.	Gynekologická balneoterapie dětí a dorostu	87			

11. Záněty (V. Unzeitig)	107	13.3.4.2. Terapie	133
11.1. Vulvitis	108	13.3.5. Cervikální faktor	133
11.1.1. <i>Inflammatio glandulae vestibularis</i> majoris seu Bartholini	109	13.3.5.1. Příčiny	133
11.2. Colpitis	110	13.3.5.2. Terapie	133
11.2.1. Vaginosis bacterialis	112	13.3.6. Poševní faktor	134
11.2.2. Colpitis bacterialis	113	13.3.6.1. Příčiny	134
11.2.3. Trichomoniasis (colpitis parasitaria)	113	13.3.6.2. Terapie	134
11.2.4. Colpitis mycotica	114	13.3.7. Imunologický faktor	134
11.2.5. Colpitis virosa	114	13.3.7.1. Antispermatozoidní protilátky	134
11.3. Cervicitis	115	13.3.7.2. Antiovariální protilátky	135
11.4. Endometritis	116	13.3.7.3. HLA a reprodukční selhání	135
11.5. Hluboký pánevní zánět	117	13.3.8. Psychogenní faktor	135
11.6. Gonorrhoea	118	13.3.9. Infertilita ženy	135
11.7. Syphilis (lues)	119	13.3.9.1. Příčiny	135
12. Endometrióza (P. Ventruba)	121	13.3.9.2. Vyšetřovací metody	136
12.1. Etiologie	121	13.3.9.3. Terapie	136
12.2. Patogeneze	122	13.3.9.4. Prevence a terapie v těhotenství	136
12.3. Diagnostika	122	13.4. Poruchy plodnosti u muže	136
12.4. Klasifikace	123	13.4.1. Etiologie	137
12.4.1. Klasifikace podle lokalizace	123	13.4.2. Vyšetřovací metody	137
12.4.2. Klasifikace podle stupně závažnosti	123	13.4.3. Terapie	138
12.5. Klinický obraz	123	13.5. Nevysvětlená neplodnost	138
12.6. Komplikace endometriózy	123	13.5.1. Diagnostika	138
12.7. Terapie endometriózy	124	13.5.2. Prognóza	138
12.7.1. Medikamentózní léčba	124	13.5.3. Terapie	139
12.7.2. Chirurgická léčba	124	13.6. Prevence poruch plodnosti	139
12.8. Prognóza endometriózy	124	14. Asistovaná reprodukce (L. Pilka)	141
12.9. Prevence	125	14.1. Princip metody asistované reprodukce	141
13. Poruchy plodnosti (P. Ventruba)	127	14.2. Indikace k zařazení manželského páru do programu asistované reprodukce	142
13.1. Prevalence a epidemiologie neplodnosti	127	14.3. Příprava pacientky a stimulace ovariální činnosti	143
13.2. Fyziologie reprodukce	127	14.4. Monitorování folikulární fáze cyklu	144
13.2.1. Vývoj folikulů, ovulace	127	14.5. Odběr oocytů z ovariálních folikulů	145
13.2.2. Spermioogeneze	128	14.6. Oplození in vitro a kultivace embryí	145
13.2.3. Oplození – fertilizace in vivo	128	14.7. Příprava spermií k oplození	145
13.2.4. Anatomie a funkce vejcovodu a dělohy	128	14.8. Preinkubace a oplození lidského vajíčka	146
13.3. Poruchy plodnosti u ženy	128	14.9. Technika transferu lidského embrya a gamet	146
13.3.1. Ovariální faktor	129	14.10. Kryokonzervace lidských embryí	146
13.3.1.1. Vyšetřovací metody	129	14.11. Etické a právní otázky programu IVF/ET	146
13.3.1.2. Příčiny poruch ovulace	129	15. Prekancerózy a nádory (L. Rob)	149
13.3.1.3. Diagnóza anovulace	129	15.1. Základy onkogynekologie	149
13.3.1.4. Terapie ovariálního faktoru	130	15.1.1. Terminologie prekanceróz a nádorů	149
13.3.2. Tuboperitoneální faktor	131	15.1.2. Kinetika nádorového růstu	149
13.3.2.1. Příčiny	131	15.1.3. Možnosti léčby	149
13.3.2.2. Vyšetřovací metody	131	15.1.3.1. Chirurgie	149
13.3.2.3. Terapie	132	15.1.3.2. Chemoterapie	150
13.3.3. Endometrióza	132		
13.3.3.1. Diagnostika	132		
13.3.3.2. Terapie	132		
13.3.4. Děložní faktor	133		
13.3.4.1. Diagnostika	133		

15.1.3.3. Radioterapie	150	15.7.1.1. Symptomatologie	171
15.1.3.4. Hormonoterapie	151	15.7.1.2. Diagnostika	171
15.2. Nádory vulvy	151	15.7.1.3. Cesty šíření	172
15.2.1. Nenádorová epitelová onemocnění	151	15.7.1.4. Terapie	172
15.2.1.1. Lichen sclerosus	151	15.7.1.5. Prognóza	173
15.2.1.2. Hyperplasia squamosa	151	15.7.2. Nádory z germinálních buněk	173
15.2.1.3. Ostatní dermatózy	151	15.7.3. Nádory ze zárodečných pruhů a stromatu	173
15.2.2. Nepravé nádory	152	15.7.4. Metastatické nádory	174
15.2.3. Nezhoubné nádory	152	15.8. Gestační trofoblastická nemoc	174
15.2.4. Prekancerózy	152	15.8.1. Mola hydatidosa partialis	174
15.2.5. Zhoubné nádory	153	15.8.2. Mola hydatidosa completa	175
15.2.5.1. Spinocelulární karcinom	153	15.8.3. Mola invasiva (proliferans, destruens)	175
15.2.5.2. Melanom	154	15.8.4. Choriokarcinom	175
15.2.5.3. Adenokarcinomy	154		
15.2.5.4. Mezenchymové nádory	154	16. Urogynekologie (M. Halaška)	177
15.2.5.5. Metastatické nádory	154	16.1. Definice a klasifikace inkontinence ...	177
15.3. Nádory pochvy	154	16.2. Patofyziologie inkontinence	178
15.3.1. Nenádorové změny a benigní nádory	154	16.3. Vývojové, anatomické a funkční předpoklady terapie dysfunkce dolního močového ústrojí	178
15.3.2. Prekancerózy	154	16.4. Vyšetřovací metody	180
15.3.3. Zhoubné nádory	155	16.5. Terapie inkontinence	183
15.3.3.1. Spinocelulární karcinom	155	16.5.1. Možnosti konzervativní terapie	183
15.3.3.2. Karcinom z jasných buněk (clear cell)	155	16.5.2. Možnosti operační terapie	185
15.3.3.3. Embryonální rhabdomyosarkom (sarcoma botryoides)	155		
15.3.3.4. Metastatické nádory	155	17. Náhle příhody (M. Kudela)	189
15.4. Nádory děložního hrdla	155	17.1. Náhle příhody břišní gyneko- logického původu	190
15.4.1. Nenádorové změny a nezhoubné nádory	155	17.1.1. Graviditas extrauterina	190
15.4.2. Prekancerózy	156	17.1.2. Torze adnex	193
15.4.2.1. Epidemiologie, rizikové faktory a patogenese	156	17.1.3. Chirurgické náhle příhody břišní komplikující těhotenství	193
15.4.2.2. Klinický obraz	157	17.2. Gynekologické zevní krvácení ohrožující život	194
15.4.2.3. Screening, diagnostika	157	17.3. Stav bezvědomí	194
15.4.2.4. Terapie	161	17.4. Náhle příhody břišní v dětské gynekologii	195
15.4.2.5. Prognóza	162		
15.4.3. Zhoubné nádory	162	18. Nemoci prsu (P. Strnad)	197
15.4.3.1. Diagnostika	163	18.1. Vyšetřovací metody	197
15.4.3.2. Šíření	163	18.1.1. Klinické metody	197
15.4.3.3. Terapie	163	18.1.2. Paraklinické metody	197
15.4.3.4. Prognóza	164	18.2. Rizikové faktory karcinomu prsu	198
15.5. Nádory děložního těla	165	18.2.1. Familiární výskyt karcinomu prsu	198
15.5.1. Pseudotumory a nezhoubné nádory ...	165	18.2.2. Věk	199
15.5.1.1. Endometriální polyp	165	18.2.3. Hormonální faktory a faktory spojené s reprodukcí	199
15.5.1.2. Leiomyom	165	18.2.4. Vliv podávání hormonů	199
15.5.2. Prekancerózy	166	18.2.5. Rizikový vliv nezhoubných one- mocnění prsu	199
15.5.3. Zhoubné nádory	166	18.2.6. Kombinace všech výše uvedených faktorů	199
15.5.3.1. Karcinom endometria	166	18.3. Nezhoubná onemocnění prsu	200
15.5.3.2. Sarkomy	170	18.3.1. Mastopatie (dysplazie)	200
15.6. Nádory vejcovodu	170	18.3.2. Rozdělení nezhoubných lézí prsu	200
15.6.1. Nenádorové změny a nezhoubné nádory	170		
15.6.2. Zhoubné nádory	170		
15.7. Nádory vaječníků	170		
15.7.1. Epitelové nádory	170		

18.4.	Prekancerózy prsu	200	20.1.4.2.	Celkové znečitlivění	217
18.4.1.	Atypická intraduktální hyperplazie (ADH)	200	20.1.5.	Pooperační péče	218
18.4.2.	Atypická lobulární hyperplazie (ALH) a lobulární karcinom in situ (LCIS)	201	20.1.6.	Pooperační komplikace	218
18.4.3.	Rizikový vliv nezhoubných lézí prsu	201	20.2.	Speciální část	219
18.5.	Karcinomy prsu »in situ« (CIS)	201	20.2.1.	Operace dospělých	219
18.5.1.	Duktální karcinom in situ (DCIS)	201	20.2.1.1.	Operace z poševního přístupu (gynekologická poloha)	219
18.5.2.	Lobulární karcinom in situ	201	20.2.1.2.	Operace z břišního přístupu neradi- kální (laparotomie, laparoskopie)	227
18.6.	Invasivní karcinomy	201	20.2.1.3.	Operace z břišního přístupu radikální	231
18.6.1.	Staging	202	20.2.1.4.	Carcinoma vulvae	232
18.6.2.	Prognóza přežití na základě TNM klasifikace	203	20.2.1.5.	Carcinoma mammae	232
18.6.3.	Terapie karcinomu prsu	203	20.2.2.	Operace na rodidlech dětí a dospívajících	232
19.	Klimakterium (J. Donát)	205	20.2.2.1.	Operace na zevních rodidlech	233
19.1.	Klasifikace a terminologie	205	20.2.2.2.	Neoplastika pochvy	233
19.2.	Symptomy estrogenního deficitu	205	20.2.2.3.	Nitroděložní aspirace a kyretáž	234
19.2.1.	Klimakterický syndrom	206	21.	Gynekologie v ambulantní praxi (P. Lippert)	235
19.2.2.	Organický estrogen-deficitní syndrom	206	21.1.	Preventivní zaměření poskytované péče	236
19.2.3.	Metabolický estrogen-deficitní syndrom	207	21.2.	Plánované rodičovství	236
19.3.	Hormonální substituční léčba	208	21.3.	Ekonomizace provozu ambulant- ního zařízení	236
19.3.1.	Příznivé účinky HRT	208	21.4.	Hraniční obory v gynekologické praxi	237
19.3.2.	Riziko HRT	211	21.5.	Ambulantní projekty péče o ženu	237
19.3.3.	Selektivní HRT	211	22.	Etické a právní aspekty v gyne- kologii a porodnictví (L. Pilka) . . .	239
19.3.4.	Nízkodávková HRT	211	22.1.	Etický kodex lékaře	239
19.4.	Metroragie v klimakteriu a v postmenopauze	211	22.2.	Etický rámec pro gynekologickou a porodnickou péči	239
20.	Gynekologické operace (K. Citterbart, J. Hořejší, D. Kužel) . . .	213	22.3.	Etické problémy prenatalní diagnó- zy chorob u zárodku a plodu	240
20.1.	Obecná část	213	22.4.	Umělé ukončení těhotenství	241
20.1.1.	Zásady gynekologického operování	213	22.5.	Etické otázky v oblasti repro- dukční medicíny	241
20.1.2.	Příprava nemocné k operaci	213	22.6.	Etická směrnice pro biomedicínský výzkum	242
20.1.2.1.	Příprava psychická	213	22.7.	Práva pacientů	242
20.1.2.2.	Obecná somatická příprava	213	22.8.	Alternativní porodnictví	242
20.1.2.3.	Speciální somatická příprava	214	22.9.	Závěr	242
20.1.3.	Operační přístupy	214	Rejstřík	243	
20.1.3.1.	Přístup vaginální (gynekologická poloha)	214			
20.1.3.2.	Přístup břišní stěnou	215			
20.1.4.	Způsoby znečitlivění	217			
20.1.4.1.	Místní znečitlivění	217			